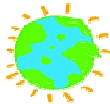

Sprzątanie

świata

Warszawa, 14 lipiec, 2011

Szanowny Pan Marek Sawicki
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa

Szanowny Pan Kazimierz Plocke
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa

Dotyczy: propozycji reformy Wspólnej Polityki Rybackiej (WPRyb) opublikowanych w dniu 13 lipca przez Komisję Europejską.

Szanowny Panie Ministrze i Panie Sekretarzu Stanu,

W dniu dzisiejszym 14 lipca, zwracamy się do Państwa w związku z publikacją pierwszego pakietu propozycji reform Wspólnej Polityki Rybackiej Unii Europejskiej (WPRyb). Chcielibyśmy poinformować Państwa o naszych pierwszych reakcjach na te propozycje i podkreślić najważniejsze dla nas kwestie. W tych pierwszych komentarzach będziemy się koncentrować głównie na projekcie nowego podstawowego rozporządzenia (które ma zastąpić rozporządzenie WE 2371/2002).

Według nas, propozycje zawarte w projekcie są cenne ale nie biorą pod uwagę wszystkich aspektów niezbędnych w celu zapewnienia zrównoważonego

rybołówstwa w Unii Europejskiej.

Propozycja jasno określa cel, jakim jest odbudowa zasobów ryb, zachęca do zapewnienia wyższej selektywności oraz częściowo podejmuje kwestię, będących marnotrawstwem, praktyk odrzutów ryb w wodach UE. Odejście od systemu limitów połowowych opartych o wyładunek na rzecz kwot połowowych jest niezbędnym i bardzo istotnym aspektem, który nie powinien być jednak ograniczony do niektórych gatunków wybranych przez Komisję. Podejście zaproponowane przez Komisję nie podejmuje problemu szeroko rozpowszechnionych odrzutów ryb niekomercyjnych redukując tym samym zachętę do zapobiegania niepożądanym połowom ryb i innych organizmów.

Kolejną pozytywną zmianą jest włączenie zobowiązań wynikających z prawodawstwa Unii Europejskiej w aspekcie ochrony środowiska do ogólnych celów polityki, w szczególności w aspekcie: Dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej oraz Dyrektywy siedliskowej.

Przedstawiona propozycja nie wyznacza jednak zachowania równowagi ekologicznej w morzach i oceanach, która zapewni stabilność ekonomiczną i bezpieczeństwo społeczne w sektorze rybołówstwa. Nie zobowiązuje też Rady Rybołówstwa do przestrzegania naukowego doradztwa przy ustalaniu uprawnień do połowów, mimo faktu, że ministrowie nagminnie przyznają najwyższy priorytet krótkoterminowym zyskom ekonomicznym lub dobru społecznemu, co skutkuje przetrzebieniem zasobów rybnych w UE.

Nalegamy, aby ekologicznie zrównoważone, ostrożnościowe i ekosystemowe podejście uznane zostało za element niezbędny do osiągnięcia społecznej i ekonomicznej stabilności. Jeśli równowaga ekologiczna nie zostanie zapewniona a zasoby ryb zostaną przełowione, nie będzie można zapewnić długofalowej, zależnej od kondycji zasobów stabilności oraz dobrobytu społeczności rybackich, przetwórstwa oraz usługodawców je wspomagających.

Najbardziej radykalny element propozycji Komisji dotyczy obowiązkowej „prawie-prywatyzacji” zasobów morskich. Państwa członkowskie, w tym Polska, będą zmuszone do przyznawania części praw połowowych w formie tak zwanych zbywalnych koncesji połowowych na okres co najmniej 15 lat. W przeszłości sposób przyznawania praw połowowych zależał od niezależnych decyzji państw członkowskich. Obecnie Komisja wyznacza obowiązkowe ramy bez żadnych dodatkowych wytycznych niezbędnych do minimalizacji negatywnych efektów ubocznych.

Kwestia, komu przydzielony zostanie dostęp do zasobów ryb ma znaczenie zasadnicze. Można przyznawać prawo do zasobów na wiele różnych sposobów, przy czym każdy wariant musi bezwzględnie wspierać cele WPRyb. W związku z tym, dostęp do zasobów rybnych musi być przyznawany tym wszystkim, którzy prowadzą połowy w sposób najbardziej przyjazny pod względem ekologicznym i społecznym, nie zaś bez żadnych ograniczeń dla tych, którzy, przykładowo, w

przeszłości przyczyniali się do przełowienia lub nie przestrzegali prawa.

Zbywalne koncesje połowowe nie są w żadnym przypadku narzędziem służącym ochronie, ani też nie są najlepszym sposobem na zarządzanie zasobami rybnymi. Koncesje te są jedynie bardzo specyficzną formą zarządzania na bazie praw do połowów. Zamiast proponowania tylko jednego obowiązkowego narzędzia, państwa członkowskie powinny mieć, podobnie jak obecnie, możliwość wyboru z różnych opcji.

Zarządzanie oparte o prawa połowowe sprawdza się jedynie wtedy, jeśli towarzyszą mu inne środki zarządzania takie jak ścisłe limity połowowe oraz restrykcyjna kontrola przestrzegania prawa. Należy opracować przejrzyste narzędzia mające na celu zapobieganie przełowieniu i innym niepożądanym skutkom ubocznym, na przykład:

- Możliwość anulowania koncesji – obecnie jest to możliwe jedynie w przypadku poważnego naruszenia prawa – bez żadnych konsekwencji finansowych dla społeczeństwa. Powinny istnieć możliwości prawne, na mocy których państwo członkowskie będzie mogło anulować koncesję bez narażenia się na konieczność wypłaty odszkodowania;
- Opłata do budżetu państwa z tytułu użytkowania zasobów – obecna propozycja przewiduje darmowe przyznanie koncesji połowowych jednemu pokoleniu rybaków, podczas kiedy dopiero kolejne pokolenia będą musiały zapłacić za przejęcie koncesji;
- Zbywalność koncesji powinna być opcjonalna, w zależności od stanu rybołówstwa i spełniania celów – obecna propozycja przewiduje obowiązkowy tryb zbywalności;
- Należy ograniczyć możliwości koncentracji własności oraz tworzenia monopolii i karteli;
- Kryteria ekologiczne i społeczne powinny stanowić podstawę przyznania praw połowowych.

Przedstawiona propozycja zawiera udoskonalenia w zakresie zasady współzależności, w związku z którą fundusze mogłyby być wstrzymane zarówno dla państwa członkowskiego¹ jak i dla operatora², w przypadku poważnego naruszenia prawa. Ponadto, w przyszłości planowany jest tylko jeden instrument finansowy, również dla wszystkich strumieni finansowania, z wyłączeniem tak zwanych Umów w sprawie zrównoważonych połowów.

Wzywamy do przyjęcia następujących zasad do wszelkich przyszłych programów finansowania UE, jakie wejdą w życie w miejsce Europejskiego Funduszu Rybołówstwa (EFR):

¹Patrz art. 50

²Patrz art. 51

- Należy wyeliminować subsydia, które sprzyjają przełowieniu oraz subsydia mające negatywny wpływ na środowisko naturalne;
- Środki publiczne powinny być wykorzystywane wyłącznie dla dobra publicznego (np. na badania naukowe, zbieranie danych, monitoring kontrolę, programy pilotażowe, oraz upowszechnianie przyjaznych środowisku naturalnemu praktyk rybackich), oraz powinny być przyznawane osobom prywatnym wyłącznie w sytuacji, kiedy służy to dobru publicznemu;
- Osoby naruszające zasady WPRyb lub inne odnośne przepisy prawa nie powinny mieć dostępu do uzyskiwania dofinansowania ze środków publicznych;
- W przypadku naruszenia przepisów po uzyskaniu dofinansowania ze środków publicznych, osoba winna naruszenia powinna być zobowiązana do zwrotu uzyskanych funduszy;
- Wstrzymanie lub żądanie zwrotu środków powinno bazować na wynikach dochodzenia w sprawie o naruszenie przepisów; oraz
- Mimo że Unia Europejska może i powinna w dalszym ciągu udostępniać środki na wsparcie rozwoju podstawowych zasobów w krajach rozwijających się, w tym na wzmocnienie zarządzania rybołówstwem, opłaty za dostęp do zasobów rybnych w wodach zewnętrznych powinny być w pełni ponoszone przez operatorów.

Ostatnie uwagi dotyczą akwakultury. Niczym nieograniczona promocja i rozwój akwakultury proponowany przez Komisję może doprowadzić do problemów nadmiernych mocy produkcyjnych, negatywnych skutków ekologicznych oraz słabej rentowności. Podobnie jak w sektorze rybołówstwa należy raczej skierować uwagę na promocję, rozwijanie zrównoważonej i ekologicznie odpowiedzialnej akwakultury. Najważniejszym elementem osiągnięcia tego celu jest zapewnienie by europejskie hodowle ryb nie bazowały na karmie pochodzącej z przemysłowych połowów paszowych, które prowadzą do nadmiernej eksploatacji łowisk. Zreformowana WPRyb musi zapewnić, aby akwakultura rozwijała się jako producent netto białka rybnego, jeśli ma przyczynić się do przyszłego bezpieczeństwa żywnościowego.

Obecna reforma oferuje wyjątkową szansę przywrócenia dobrostanu naszych mórz i zapewnienia dobrobytu społeczności uzależnionych od rybołówstwa. WPRyb powinna położyć kres nadmiernym połowom, zredukować negatywny wpływ na ekosystemy morskie i odbudować sektor rybacki UE, który powinien być ekologicznie i społecznie zrównoważony oraz stabilny ekonomicznie. Jedynie taka polityka rybacka zagwarantuje konsumentom europejskim bogactwo różnorodności morskich organizmów oraz lokalnie poławianych ryb w przyszłości.

Komisja ugięła się wobec nasilonych, krótkoterminowych interesów ekonomicznych i wydała propozycję, która nie reaguje adekwatnie na problemy określone w Zielonej Księdze z 2009 roku. Po blisko czterdziestu latach błędów

w zarządzaniu rybołówstwem przez ministrów rybołówstwa UE, współcześni obywatele wspólnoty europejskiej pokładają nadzieję w Parlamencie Europejskim, który razem z Radą Europejską powinni położyć kres marnotrawstwu zasobów i degradacji bogactwa morskiej przyrody, gwarantując przyszłość rybom, rybakom, i konsumentom, i także zapewnić alternatywne ścieżki rozwoju, np. turystyki wędkarskiej, jako dywersyfikacji źródeł dochodów rybaków.

Z poważaniem,

Anita Lasocka, Fundacja Nasza Ziemia, w imieniu wszystkich sygnatariuszy pisma:

OCEAN2012: <http://www.ocean2012.eu>

Fundacja Nasza Ziemia: <http://www.naszaziemia.pl/>

Klub Gaja: <http://www.klubgaja.pl/>

Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA: <http://www.eko-unia.org.pl/ekounia/>

Fundacja 'Sprzątanie świata': http://www.naszaziemia.pl/v3/nasze_akcje.php?s=111&page=1618

Towarzystwo Przyjaciół Rzeki Iny i Gowienicy: <http://www.tpriig.pl/>

Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków (OTOP): <http://www.otop.org.pl/>

Fundacja 'Z Naszej Strony': <http://bazy.ngo.pl/search/info.asp?id=176945>

Federacja Zielonych Gaja: <http://gajonet.pl/>

Zielony Instytut: www.zielonyinstytut.pl

Polski Klub Ekologiczny: <http://www.pke-zg.org.pl/>

Do wiadomości:

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

Leszek Dybiec Doradca Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Departament Rybołówstwa, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00 – 930 Warszawa

Roman Wenerski Dyrektor Wydziału, Departament Rybołówstwa, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00 – 930 Warszawa

Roman Pitera Zastępca Dyrektora, Departament Rybołówstwa, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00 – 930 Warszawa

Janusz Wrona Zastępca Dyrektora, Departament Rybołówstwa, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00 – 930 Warszawa

Rita Kameduła-Tomaszewska Zastępca Dyrektora, Departament Rybołówstwa, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00 – 930 Warszawa

Marta Kaniewska- Królak Naczelnik, Wydział Zarządzania Zasobami- Departament Rybołówstwa, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00 – 930 Warszawa

Katarzyna Kaminska Departament Rybołówstwa, Wydział Zarządzania Zasobami, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00 – 930 Warszawa

Jolanta Perkowska Naczelnik, Wydział Obszarów Zależnych od Rybactwa, Departament Rybołówstwa, Wydział Zarządzania Zasobami, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00 – 930 Warszawa

Lidia Kacalska-Bieńkowska Naczelnik, Wydział Rynku Rybnego, Departament Rybołówstwa, Wydział Zarządzania Zasobami, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00 – 930 Warszawa

Krzysztof Cieszkowski Naczelnik, Wydział Administracji i Inspekcji Rybackiej, Departament Rybołówstwa, Wydział Zarządzania Zasobami, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00 – 930 Warszawa

Adam Sudyk Naczelnik, Wydział Rybactwa, Departament Rybołówstwa, Wydział Zarządzania Zasobami, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00 – 930 Warszawa

Marcin Frankowski Naczelnik, Wydział Kontroli, Monitorowania i Raportowania Wykorzystania Funduszy Pomocowych, Departament Rybołówstwa, Wydział Zarządzania Zasobami, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00 – 930 Warszawa

Dorota Szulc Naczelnik, Wydział Pomocy Technicznej, Informacji i Promocji, Departament Rybołówstwa, Wydział Zarządzania Zasobami, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00 – 930 Warszawa

Zbigniew Grabowski Naczelnik, Centrum Monitorowania Rybołówstwa, Departament Rybołówstwa, Wydział Zarządzania Zasobami, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00 – 930 Warszawa

Dorota Wojciechowicz Naczelnik, Wydział Organizacyjno-Finansowego, Departament Rybołówstwa, Wydział Zarządzania Zasobami, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00 – 930 Warszawa

Marcin Ruciński Counsellor, Fisheries, Maritime Policy, European Fisheries Fund, Codex Alimentarius, Polish Permanent Representation of the Republic of Poland to the European Union in Brussels, Belgium

Julian Krzyżanowski Dyrektor, Departament Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00 – 930 Warszawa.

Izabella Lewandowska z-ca Dyrektora ds. polityki handlowej i wschodniej, Departament Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00 – 930 Warszawa.

Elżbieta Kaczorowska z-ca Dyrektora ds. Unii Europejskiej, Departament Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00 – 930 Warszawa.

Maja Solska Naczelnik, Wydział Współpracy z Organami Unii Europejskiej, Departament Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00 – 930 Warszawa.

Robert Piłat Naczelnik, Wydział Prezydencji i Współpracy z Krajami UE, Departament Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00 – 930 Warszawa.

Katarzyna Kowalska Naczelnik, Wydział Współpracy Międzynarodowej, Departament Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00 – 930 Warszawa.

Ministerstwo Środowiska:

Andrzej Kraszewski Minister Środowiska, Ministerstwo Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa

Janusz Zaleski Podsekretarz Stanu/Główny Konserwator Przyrody, Ministerstwo Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa

Monika Dziadkowiec Dyrektor Generalny, Ministerstwo Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa

Agnieszka Dalbiak Dyrektor, Departament Ochrony Przyrody, Ministerstwo Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa

Monika Kaczyńska Dyrektor, Biuro Ministra, Ministerstwo Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa

Aleksandra Malarz Dyrektor, Departament Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, Departament Ochrony Przyrody, Ministerstwo Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa